

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 5/2016-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. marca 2016 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka prerokoval prijatú sťažnosť Slovenského pozemkového fondu, Búdková 36, Bratislava, zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Mandzákom, Advokátska kancelária Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 213/2011 v období po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 337/2013 z 13. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Slovenského pozemkového fondu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 213/2011 porušené boli.

2. Okresnému súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 213/2011 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2015 doručená sťažnosť Slovenského pozemkového fondu, Búdková 36, Bratislava (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 213/2011 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o žalobe spoločnosti [redacted] [pôvodný žalobca [redacted] (ďalej len „žalobca“)], ktorou sa domáha proti sťažovateľovi ako žalovanému zaplata sumy 23 183 243,64 € z titulu náhrady škody.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

«Podaním zo dňa 02. 01. 2012 doručeným súdu dňa 04. 02. 2012 sťažovateľ ako žalovaný navrhol, aby súd podľa ust. § 141a zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Občiansky súdny poriadok“) uložil žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 5 % zo žalovanej sumy, čo predstavuje sumu vo výške 1.159.162,18 EUR. Sťažovateľ podal tento návrh bez ohľadu na vydanie rozhodnutia podľa § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže vydanie uznesenia podľa § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku podľa názoru sťažovateľa nemôže ovplyvniť povinnosť žalobcu (či už doterajšieho alebo nového) zaplatiť preddavok

na trovy konania. Konajúci súd tomuto návrhu sťažovateľa vyhovel a uznesením č. k. 13 C 213/2011-1234 zo dňa 14. 03. 2012 uložil žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v sume 1.159.133,61 EUR v lehote 30 dní od doručenia uznesenia na účet Okresného súdu Prešov. Súd pri rozhodovaní o tomto návrhu zvažoval aj súčasnú procesnú situáciu, kedy práve dochádzalo, resp. dochádza k zámene účastníkov na strane žalobcu, s čím sa vysporiadal v odôvodnení predmetného uznesenia, z ktorého vyplýva, že vzhľadom na to, že pôvodného žalobcu, ako aj spoločnosť [REDAKOVANÉ], ktorá sa má stať novým žalobcom v konaní, zastupuje tá istá advokátska kancelária, súd mal za to, že možno spravodlivo takúto povinnosť zloženia preddavku na trovy konania žalobcovi uložiť.

Súčasne na základe návrhu žalobcu v zmysle ust. § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zo dňa 16. 12. 2012 rozhodol konajúci súd uznesením č. k. 13 C 213/2011-1198 zo dňa 16. 01. 2012 v spojení s uznesením č. k. 13 C 213/2011-1234 zo dňa 14. 03. 2012 o zámene účastníkov konania na strane žalobcu a pripustil, aby do konania namiesto doterajšieho žalobcu vstúpila spoločnosť [REDAKOVANÉ].»

Sťažovateľ ďalej uviedol, že „aj napriek rozhodnutiu konajúceho súdu o uložení povinnosti žalobcovi na zloženie preddavku na trovy konania vo výške 1.159.133,61 EUR žalobca predmetnú sumu na účet súdu nezložil, ale dňa 19. 04. 2012 podal návrh na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) (druhá veta) Občianskeho súdneho poriadku, a to za účelom podania návrhu na Ústavný súd SR na začatie konania o súlade právnych predpisov (najmä v rozsahu ust. § 141a Občianskeho súdneho poriadku) v predmetnom konaní, pričom tento návrh na prerušenie konania bol uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 13 C 231/2011-1260 zo dňa 17. 04. 2012 zamietnutý. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie, avšak Uznesením Krajského súdu v Prešove, spis. zn. 17Co 49/2013-1521 zo dňa 07.11.2013 bolo o odvolaní žalobcu rozhodnuté tak, že sa potvrdzuje uznesenie vo výroku o zamietnutí návrh na prerušenie konania.

Súčasne dňa 23. 05. 2012 podal žalobca sťažnosť Ústavnému súdu SR, ktorou namietal porušenie svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a to uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 13 C 312/2011-1234 zo dňa 14. 03. 2012 v časti výroku o uložení povinnosti

žalobcovi zložiť preddavok na trovy konania. Predmetná sťažnosť žalobcu však bola Ústavným súdom SR odmietnutá ako podaná zjavne neoprávnenou osobou.

Žalobca aj napriek súdom uloženou povinnosťou zložiť preddavok na trovy konania v určenej lehote túto povinnosť nesplnil, pričom sťažovateľ ako žalovaný v zmysle ust. § 141a Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu procesnej bezpečnosti túto povinnosť splnil a v celej výške zložil preddavok na trovy konania na účet konajúceho súdu, a to i bez výzvy súdu prvého stupňa.

Na základe uvedených skutkových okolností dňa 30. 04. 2012 navrhol sťažovateľ konajúcemu súdu zastavenie súdneho konania pre nezaplatenie preddavku na trovy konania podľa ust. § 141a ods. 1 (posledná veta) Občianskeho súdneho poriadku. Súd prvého stupňa však do dnešného dňa nerozhodol o tomto návrhu sťažovateľa (súd prvého stupňa najprv zamietol návrh na zastavenie konania, nasledovne však odvolací súd toto uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie; avšak súd prvého stupňa vo veci ďalej nekoná).

Dňa 13. 06. 2012 sťažovateľ (zastúpený advokátom) podal predsedníčke súdu ako orgánu poverenému vybavovaním sťažnosti sťažnosť na prieťahy v súdnom konaní. V odpovedi na sťažnosť v konaní spis. zn. 13C/213/2011 zo dňa 18.06.2012 predsedníčka Okresného súdu Prešov uviedla, že vyhodnotila sťažnosť ako nedôvodnú.“.

Sťažovateľ sa už predchádzajúcou sťažnosťou domáhal ochrany totožných práv v namietanom konaní okresného súdu podaním sťažnosti, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. IV. ÚS 337/2013 z 13. júna 2013 tak, že ju ako zjavne neopodstatnenú zamietol.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že okresný súd po doručení uznesenia Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 49/2013 zo 7. novembra 2013 „nevykonal žiaden procesný úkon, ktorý by viedol k meritórnemu ukončeniu veci; a to i napriek tomu, že sťažovateľ vyzýval súd prvého stupňa, aby konal plynulo a bez zbytočných prieťahov (podanie zo dňa 25.03.2015 adresované všeobecnému súdu)“.

Podľa sťažovateľa „Okresný súd Prešov ako všeobecný súd nezabezpečil v danej právnej veci taký procesný postup, ktorý by odstránil stav právnej neistoty sťažovateľa a v dôsledku tohto postupu všeobecného súdu stav právnej neistoty sťažovateľa naďalej trvá“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa Slovenský pozemkový fond na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nekonaním Okresného súdu Prešov vo veci vedenej pod spis. zn.: 13 C/213/2011 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Prešov prikazuje, aby vo veci vedenej pod spis. zn.: 13 C/213/2011 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi Slovenský pozemkový fond priznáva náhradu trov konania, ktoré je Okresný súd Prešov povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 5/2016 z 13. januára 2016 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v senáte ústavného súdu v zložení Marianna Mochnáčová (predsedníčka senátu), Peter Brňák (sudca) a Milan Ľalík (sudca). V zmysle rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2016 účinného od 1. marca 2016 I. senát ústavného súdu rozhoduje v tomto zložení: Milan Ľalík (predseda senátu), Peter Brňák (sudca) a Marianna Mochnáčová (sudkyňa). Z uvedeného dôvodu vec prerokoval a vo veci samej rozhodol I. senát ústavného súdu v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

Predseda okresného súdu na výzvu ústavného súdu vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprO/1612/2015, SprU/3010/2015 z 28. januára 2016 okrem iného uviedol:

„Vo vzťahu k vecnej stránke prijatej sťažnosti poukazujem na priložené uznesenie Okresného súdu Prešov zo dňa 21.12.2015 v danej veci, v ktorom zákonný sudca podrobne špecifikuje procesné úkony súdu od podania návrhu až doposiaľ.“

Nad rámec uvedených skutočností považujem za potrebné uviesť, že spis bol v mesiaci jún 2014 prerozdelený novému zákonnému sudcovi [REDACTED] ako funkčne mladému sudcovi. Spis má cca 1700 strán a vec je z procesnej stránky náročná. Spoukazom na procesnú komplikovanosť veci a prerozdelenie veci novému zákonnému sudcovi z dôvodu odchodu pôvodného sudcu na súd vyššieho stupňa, ako aj s poukazom na to, že spis bol medzitým zapožičaný Ústavnému súdu SR a následne aj Disciplinárnemu senátu Najvyššieho súdu SR, mám za to, že vo veci sa koná bez subjektívnych prietahov. Tomu nasvedčuje aj ostatný úkon súdu zo dňa 21.12.2015, ktorý pre informáciu zasielam v prílohe.

Zároveň Vám oznamujem, že súhlasím s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania v zmysle ustanovenia § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z., pretože som toho názoru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.“

Právny zástupca sťažovateľa vo svojom vyjadrení z 10. februára 2016 uviedol, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania a súčasne si uplatnil náhradu trov konania v celkovej výške 339,61 €.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk, ako aj na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu vedeného pod sp. zn. 13 C 213/2011.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde

sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

Ústavný súd pri posudzovaní namietaného konania prihliadol tiež na skutočnosť, že svojím predchádzajúcim uznesením sp. zn. IV. ÚS 337/2013 z 13. júna 2013 (právoplatné 26. augusta 2013) odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú z dôvodu, že postup okresného súdu v namietanom konaní nie je poznačený priesťahmi takej intenzity, že by ich bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priesťahy podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný

súd v uvedenom rozhodnutí súčasne konštatoval, že postup okresného súdu mohol byť efektívnejší a sústredenejší.

1. Pokiaľ ide o právnu zložitosť preskúmvanej veci, ústavný súd konštatuje, v danej veci ide o konanie o zaplatenie sumy 23 182 672,11 € s príslušenstvom z titulu náhrady škody, v ktorom sťažovateľ vystupuje v procesnom postavení odporcu. Obdobné spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom k tejto problematike existuje v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľa ústavný súd nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú. Obsah súdneho spisu sp. zn. 13 C 213/2011 v zásade nepotvrzuje ani nadmernú faktickú zložitosť predmetnej veci.

V súvislosti s posudzovaním procesnej náročnosti veci ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že v priebehu napadnutého konania musel okresný súd vykonať aj viaceré vedľajšie procesné úkony z podnetu účastníkov konania. Sťažovateľ žiadal, aby okresný súd na základe jeho návrhu zaviazal navrhovateľa na zaplatenie preddavku na trovy konania, čo vyvolalo potrebu zisťovania majetkovej situácie navrhovateľa. Navrhovateľ zase 6. mája 2014 podal okresnému súdu návrh na prerušenie konania pre účely podania návrhu ústavnému súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v dôsledku procesnej aktivity účastníkov konania aj v období pred vydaním uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 337/2013 z 13. júna 2013 sa musel okresný súd s ich procesnými návrhmi kvalifikovane vysporiadať, čo tiež malo vplyv na dĺžku napadnutého konania, avšak tieto skutočnosti spolu s postupom okresného súdu v období po právoplatnosti predmetného uznesenia nie sú v posudzovanom prípade spôsobilé odôvodniť jeho celkovú dĺžku viac ako sedem rokov (z toho viac ako štyri roky pred okresným súdom) bez meritórneho rozhodnutia veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne

zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že okresný súd v období od 11. februára 2014, keď zaslal navrhovateľovi výzvu, či splňa predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, do 21. decembra 2015, keď vydal uznesenie, ktorým navrhovateľovi uložil povinnosť, aby zložil preddavok na trovy konania a súčasne jeho návrh na prerušenie konania zamietol, nevykonal žiadne relevantné procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa. Nečinnosť okresného súdu v tomto období trvala 22 mesiacov.

Z priebehu namietaného konania tiež vyplýva, že uznesenie okresného súdu zo 17. januára 2013 (ktorým zamietol návrhy na prerušenie konania ako aj zastavenie konania) bolo uznesením krajského súdu sp. zn. 17 Co 49/2013 zo 7. novembra 2013 potvrdené len vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania z 30. marca 2012; vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania z 23. apríla 2012 a vo výroku o zamietnutí návrhu sťažovateľa na zastavenie konania zo 7. mája 2012 bolo zrušené a vec v rozsahu zrušenia vrátená okresnému súdu. Odvolací súd vo vzťahu k druhému výroku svojho rozhodnutia uviedol, že v čase podania návrhu (23. apríla 2012) už pôvodný navrhovateľ nebol účastníkom konania, keďže uznesenie o pripustení zmeny účastníka konania na strane navrhovateľa nadobudlo právoplatnosť už 11. apríla 2012, a preto nebol oprávnený podávať žiadne procesné návrhy v namietanom konaní. V súvislosti s tretím výrokom považoval krajský súd rozhodnutie okresného súdu za predčasné. Uvedené hodnotí ústavný súd ako neefektívnu a nesústredenú činnosť okresného súdu.

V súvislosti s neefektívnym postupom v konaní ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre už poukázal na to, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna, resp. nesústredená činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli

ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

K obrane okresného súdu založenej okrem iného na personálnych zmenách v osobe zákonného sudcu, čo predstavuje objektívnu okolnosť majúcu negatívny dopad na plynulosť konania vo veci sťažovateľa, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že personálne problémy justičného systému nezbavujú štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v súdnom konaní (III. ÚS 1/02).

Na základe uvedeného ústavný súd po posúdení všetkých okolností danej veci dospel k záveru, že postupom okresného súdu v namietanom konaní došlo u sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal.

Keďže ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorom sa nachádza sťažovateľ.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde účastníci znášajú trovy konania pred ústavným súdom v zásade zo svojho. Len v odôvodnených prípadoch možno podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde uložiť úhradu trov konania niektorému z účastníkov. Prax ústavného súdu sa postupne ustálila na tom, že už sám úspech sťažovateľa vo veci predstavuje dostatočný dôvod na to, aby došlo k priznaniu trov. V prerokúvanej veci však ústavný súd takýto dôležitý dôvod nezistil, pretože tak sťažovateľ, ako aj okresný súd sú štátnymi orgánmi financovanými z toho istého štátneho rozpočtu, čím – z majetkového hľadiska – v podstate splýva subjekt, ktorý by trovy uhradiť mal, so subjektom, ktorému by mali byť uhradené. Takýto presun by bol v podstate len presunom prostriedkov z jednej rozpočtovej kapitoly štátneho rozpočtu do inej. Ústavný súd nevidí dôvod, aby v prerokúvanej veci vydal rozhodnutie, ktorého jediným účinkom by bolo takéto rozpočtové opatrenie, pretože obaja účastníci o prebiehajúcom konaní vedeli a prostriedky naň si mohli rozpočtovať.

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2016